

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 398/2018-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 21. júna 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej, zo sudcu Miroslava Duriša a sudcu Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE], ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 25 Co 62/2017 z 28. februára 2018 a rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 5 C 562/2015 z 27. októbra 2016, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. mája 2018 doručená sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE], [REDAKČNÝ ZNAČENIE] (ďalej len „sťažovateľka“, v citáciách aj „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 1 ods. 1

Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) rozsudkom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 25 Co 62/2017 z 28. februára 2018 (ďalej aj „napadnutý rozsudok krajského súdu“) a rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 5 C 562/2015 z 27. októbra 2016 (ďalej aj „napadnutý rozsudok okresného súdu“).

Zo sťažnosti a z pripojených príloh vyplýva, že sťažovateľka sa žalobou z 22. decembra 2014 domáhala zrušenia rozhodcovského rozsudku v časti uloženia povinnosti uhradiť zmluvnú pokutu a trovy rozhodcovského konania. O jej žalobe rozhodol okresný súd napadnutým rozsudkom tak, že ju zamietol s odôvodnením, že:

„Žalobca sa... nedomáhal zrušenia rozhodcovského rozsudku, ale len jeho preskúmania v časti príslušenstva. Keďže z podania žalobcu je zrejmé, že žalobca nenamietal svoj záväzok voči žalovanému, dokonca s ním uzavrel dohodu, v zmysle ktorej mal svoj záväzok plniť v mesačných splátkach, čo oznámil aj rozhodcovi v rozhodcovskom konaní, ale napriek tomuto oznámeniu rozhodca rozhodol v neprospech žalobcu.

... v tomto prípade sa nejednalo o vzťah medzi dodávateľom a spotrebiteľom špecifikovaný v § 52 Občianskeho zákonníka. Žalobca so žalovaným uzavreli zmluvu o pôžičke medzi fyzickými osobami, zo strany žalobcu došlo k porušeniu zmluvných podmienok tým, že žalobca neplnil v zmysle zmluvy o pôžičke, preto žalovaný podal návrh na vydanie rozhodcovského rozsudku. Podľa názoru súdu, v tomto prípade sa jednalo o individuálne dojednanú zmluvu o pôžičke ako aj o individuálne dojednanú rozhodcovskú doložku, s ktorou súhlasili obe strany zmluvy. Takisto bola v zmluve špecifikovaná výška zmluvnej pokuty, ktorú rozhodca ešte znížil oproti pôvodne dojednanej výške z 15,00 eur na 13,00 eur denne.

... súd dospel k tomu záveru, že žaloba nie je dôvodná. Účelom zákona o rozhodcovskom konaní ako aj zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní je zrušenie rozhodcovského rozsudku, ktoré možno dosiahnuť podaním na súd za presne špecifických podmienok uvedených v zákone. Nie je možné domáhať sa čiastočnej zmeny rozhodcovského rozsudku, tak ako sa v tomto konaní domáhal žalobca...

... v tomto prípade neboli vzhliadnuté žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zrušenie rozhodcovského rozsudku (čoho sa žalobca ani nedomáhal, pretože podľa svojho vlastného vyjadrenia v rozhodcovskom konaní uznal záväzok voči žalovanému)...“

Proti napadnutému rozsudku okresného súdu sťažovateľka podala odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom tak, že rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil, pretože bol podľa jeho názoru vo výroku vecne správny a doplnil jeho odôvodnenie o ďalší dôvod, ktorým bol nedostatok pasívnej vecnej legitimácie žalovaného z dôvodu zmluvného postúpenia pohľadávky po podaní žaloby a nevyužitia oprávnenia žalobkyne navrhnúť zmenu strany sporu. K tomuto postupu pristúpil odvolací súd po oboznámení strán sporu so zamýšľanou aplikáciou ustanovenia § 524 Občianskeho zákonníka, vyjadrení sa strán sporu a vykonaní (odvolacieho) pojednávania.

Sťažovateľka v sťažnosti namieta vo vzťahu k napadnutému rozsudku okresného súdu najmä nedostatok jeho dôvodov a znemožnenie jej osobnej účasti na pojednávaní, keď okresný súd napriek ospravedlneniu zo zdravotných dôvodov pojednával v jej neprítomnosti. V sťažnosti k tomu sťažovateľka okrem iného uvádza:

„Porušovateľ 1/ na základe vykonaného dokazovania v danej veci rozhodol, že žalobnému návrhu nie je možné vyhovieť. Porušovateľ 1/ svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že sťažovateľ sa... nedomáhal zrušenia rozhodcovského rozsudku, ale len jeho preskúmania v časti príslušenstva. Keďže z podania sťažovateľa - žalobcu je zrejmé, že sťažovateľ nenamietal svoj záväzok voči žalovanému, dokonca s ním uzavrel dohodu, v zmysle ktorej mal svoj záväzok plniť v mesačných splátkach, čo oznámil aj rozhodcovi v rozhodcovskom konaní, ale napriek tomuto oznámeniu rozhodca rozhodol v neprospech žalobcu. ... V tomto prípade sa teda jednalo podľa právneho názoru porušovateľa 1/ o individuálne dojednanú zmluvu o pôžičke ako aj o individuálne dojednanú rozhodcovskú doložku, s ktorou súhlasili obe strany zmluvy. Takisto bola v zmluve špecifikovaná výška zmluvnej pokuty, ktorú rozhodca znížil na sumu 13 eur denne. Porušovateľ 1/ v závere odôvodnenia rozsudku uviedol, že nie je možné domáhať sa čiastočnej zmeny rozhodcovského rozsudku, ako tomu bolo v predmetnom žalobnom návrhu, nakoľko by došlo k vzniku právnej neistoty vo vzťahu medzi sporovými stranami.

Sťažovateľ mal za to, že rozhodnutie porušovateľa 1/ nie je v súlade so zákonom, je nesprávne, dostatočne neodôvodnené a preto nepreskúmateľné. Z uvedených dôvodov podal sťažovateľ v čas odvolanie. Sťažovateľ v podanom odvolaní namietal vadu konania spočívajúcu v porušení jeho práva na súdnu ochranu, pretože porušovateľ 1/ ako súd prvej inštancie neumožnil sťažovateľovi - žalobcov i zúčastniť sa na pojednávaní a náležite obhajovať svoje práva, nakoľko na nariadené pojednávanie sa nemohol zúčastniť zo zdravotných dôvodov a riadne ospravedlnil svoju neúčast'. Aj napriek uvedenému porušovateľ 1/ žiadosť o odročenie pojednávania neakceptoval a nariadené pojednávanie uskutočnil.“

Sťažovateľka tvrdí, že napadnutý rozsudok krajského súdu je nezákonný a arbitrárny a v tejto súvislosti poukazuje na to, že krajský súd sa nevysporiadal s jej odvolacími námietkami a potvrdil rozsudok okresného súdu napriek tomu, že odvolací súd vychádzal z iných právnych záverov a aplikoval ustanovenie, ktoré okresný súd nevzal v úvahu. Sťažovateľka túto časť svojej sťažnosti odôvodňuje najmä takto:

„Sťažovateľ sa nestotožňuje s rozhodnutím porušovateľa 1/ a rozhodnutím porušovateľa 2/, nakoľko obe považuje za nesprávne a v rozpore so zákonom, porušujúce právo sťažovateľa na súdnu ochranu zakotvené v Ústave Slovenskej republiky. Sťažovateľ poukazuje na pochybenie porušovateľa 1/, na ktoré upozornil v odvolacom rozhodnutí samotný porušovateľ 2/ a to v bode 12. odvolacieho rozsudku, keď uviedol právny názor, že porušovateľ 1/ v danej veci neaplikoval ustanovenie § 524 Občianskeho zákonníka, ktorého aplikácia bola pre zákonne rozhodnutie vo veci samej rozhodujúca. Sťažovateľ má preto za to, že porušenie na strane porušovateľa 1/ bolo dostatočne preukázané. Porušovateľ 2/ však pri posudzovaní veci nevzal na zreteľ uvedené porušenie súdu prvej inštancie. Porušovateľ 2/ podľa názoru sťažovateľa sa riadne nevysporiadal s námietkami uvedenými v odvolaní a nesprávne rozhodol vo veci, keď potvrdil rozhodnutie porušovateľa 1/, ktoré vychádzalo z iných právnych záverov. V danom prípade sťažovateľ vidí pochybenie porušovateľa 2/. Rozhodnutie porušovateľa 2/ v spojení s rozhodnutím porušovateľa 1/ zakladajú právnu neistotu v rozhodovacej činnosti súdov Slovenskej republiky.“

Vychádzajúc zo svojej sťažostnej argumentácie, sťažovateľka navrhuje ústavnému súdu, aby po prijatí jej sťažnosti na ďalšie konanie vydal nález, ktorým vysloví porušenie jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1 ústavy a základného práva podľa čl. 36 ods. 1 ods. 1 listiny napadnutým rozsudkom okresného súdu a napadnutým rozsudkom krajského súdu, oba napadnuté rozsudky zruší a vec vráti okresnému súdu na ďalšie konanie a prizná jej finančné zadosťučinenie v sume podľa vlastnej úvahy.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

II.1 K namietanému porušeniu sťažovateľkou označených základných práv napadnutým rozsudkom okresného súdu

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne, t. j. na princípe subsidiarity.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd pri uplatňovaní svojej právomoci vychádza zo zásady, že ústava ukladá všeobecným súdom chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a uplatní sa až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Proti napadnutému rozsudku okresného súdu mohla sťažovateľka podať odvolanie, čo aj využila. O tomto odvolaní bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd. Právomoc krajského súdu rozhodnúť o odvolaní sťažovateľky v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu. Ústavný súd preto túto časť jej sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

II.2 K namietanému porušeniu sťažovateľkou označených základných práv napadnutým rozsudkom krajského súdu

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď napadnutým postupom alebo napadnutým rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu je účelom práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny) a práva na spravodlivý proces (čl. 6 ods. 1 dohovoru) zaručiť každému prístup k súdu, čomu zodpovedá povinnosť všeobecného súdu viazaného procesnoprávnymi a hmotnoprávnymi predpismi, dodržiavanie ktorých je garanciou práva na súdnu ochranu, vo veci konať a rozhodnúť (m. m. II. ÚS 88/01). Súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníka konania, je však povinný na zákonom predpokladané a umožnené procesné úkony účastníka primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným právom (m. m. IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 329/04, IV. ÚS 340/04, III. ÚS 32/07).

Súčasťou procesných záruk spravodlivého rozhodnutia, resp. minimálnych garancií procesnej povahy je taktiež právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na právne a skutkovo relevantné (ťažiskové) otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany (porov. právnu vetu nálezu III. ÚS 260/07; ďalej napr. aj II. ÚS 439/2016).

Ústavný súd v súvislosti s predbežným prerokovaním sťažnosti považuje za potrebné poukázať aj na svoje ústavné postavenie, z ktorého vyplýva, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Preto nie je zásadne oprávnený preskúmať

a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.). Je v právomoci všeobecného súdu vykladať a aplikovať zákony. Pokiaľ tento výklad nie je arbitrárny a je náležite zdôvodnený, ústavný súd nemá príčinu doň zasahovať (m. m. I. ÚS 19/02, IV. ÚS 238/05, II. ÚS 357/06).

Podstatou námietok sťažovateľky smerujúcich proti napadnutému rozsudku krajského súdu je jeho nedostatočné odôvodnenie, ktoré podľa jej názoru nezohľadnilo jej odvolacie námietky. Sťažovateľka tiež namieta, že krajský súd potvrdil odvolaním napadnuté rozhodnutie okresného súdu napriek tomu, že vec právne posúdil inak ako súd prvého stupňa.

V relevantnej časti napadnutého rozsudku krajský súd uvádza:

„Odvolací súd posudzujúc prejednávajúcu vec z hľadiska ustanovenia § 524 Občianskeho zákonníka, na nariadenom pojednávaní zopakoval dokazovanie zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 11. 04. 2016 (č. l. 46), výzvou zo dňa 11. 04. 2016 (č. l. 45) a doručenkou (č. l. 44) a zistil, že právo vyplývajúce zo zmluvy o pôžičke uzavretej dňa 21. 01. 2013, v znení dodatku č. 1 zo dňa 23. 04. 2013 a priznané predmetným rozhodcovským rozsudkom, ktorého nositeľom bol žalovaný bolo v priebehu konania prevedené.... Žalobkyni bola uvedená skutočnosť oznámená písomne dňa 29. 04. 2016. Napriek nespornej vedomosti žalobkyne o postúpení pohľadávky, ktorá bola priznaná predmetným rozhodcovským rozsudkom, žalobkyňa nepodala návrh podľa § 92 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (účinného do 30. 06. 2016), ani návrh podľa § 80 Civilného sporového poriadku (účinného od 01. 07. 2016), aby do konania namiesto pôvodného

žalovaného vstúpil ten, na koho bolo právo prevedené. Takýto návrh nepodala ani v priebehu odvolacieho konania, hoci bola odvolacím súdom vyzvaná, aby sa vyjadrila k možnému použitiu § 524 Občianskeho zákonníka a k posúdeniu vecnej pasívnej legitímácie žalovaného. Z uvedených skutočností vyplýva, že žalovaný odo dňa postúpenia pohľadávky (11. 04. 2016) už nebol subjektom oprávneným vymáhať právo priznané predmetným rozhodcovským rozsudkom, a preto nebol pasívne vecne legitimovaným subjektom v konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Hoci hmotnoprávne nástupníctvo, ku ktorému došlo po podaní žaloby nemá bez ďalšieho za následok procesné nástupníctvo, je však pre výsledok sporu rozhodujúce. Pokiaľ žalobkyňa nenavrholá zmenu subjektu na strane žalovaného, nemôže byť v spore úspešná z dôvodu, že žalovaný nie je pasívne legitimovaný v tomto konaní.

Odvolacie námietky žalobkyne odvolací súd nepovažoval za dôvodné. Požiadavku postúpenia veci Okresnému súdu Bratislava V nebolo možné akceptovať, nakoľko o miestnej príslušnosti v danej veci už bolo rozhodnuté uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 3. septembra 2015 č. k. 2 NcC 53/2015-21. Odvolateľka v podanom odvolaní ďalej, okrem upretia práva na súdnu ochranu, ktorý dôvod odvolací súd vyhodnotil bode 9., namietala, že súd prvej inštancie sa nevyporiadal so stratou pasívnej legitímácie žalovaného. Žalobkyňa teda sama uznala, že žalovaný stratil pasívnu vecnú legitímáciu, keď svoju pohľadávku postúpil na iný subjekt. Odvolací súd poukazuje na svoje úvahy v bode 16., ktoré nepovažuje na potrebné opakovať, a z ktorých jednoznačne vyplýva, že jediným subjektom, ktorý je oprávnený podať návrh na zmenu strany sporu je žalobkyňa. Keďže žalobkyňa žiadny návrh nepodala, a to ani v odvolacom konaní, nemohol o nej rozhodnúť ani súd prvej inštancie, ani odvolací súd.“

Pri hodnotení napadnutého rozsudku ústavný súd vychádzal z ustáleného právneho názoru, podľa ktorého rozhodnutie súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (m. m. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 320/2012), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania rozhodnutí všeobecných súdov (prvostupňového aj odvolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (m. m. IV. ÚS 350/09).

Ústavný súd vychádzajúc z uvedeného po preskúmaní sťažnostnej argumentácie dospel k záveru, že nemožno vytýkať všeobecným súdom, že vyhodnotili všetky skutkové a právne otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, a za tým účelom odvolací súd doplnil po realizácii procesných úkonov a vykonaní pojednávania odôvodnenie napadnutého rozsudku o ďalší dôvod podporujúci vecnú správnosť výroku napadnutého rozsudku okresného súdu. Vzhľadom na to, že rozhodnutia na oboch stupňoch všeobecných súdov tvoria jednotu a nemožno ich posudzovať izolovane, pričom opomenutie okresného súdu zaoberať sa postúpením pohľadávky, ktoré má nepochybne vplyv na pasívnu vecnú legitimáciu žalovaného, bolo krajským súdom napravené doplnením tohto dôvodu svedčiaceho v prospech zamietnutia žaloby sťažovateľky.

Pretože v danom prípade krajský súd ako súd odvolací pri svojom rozhodovaní nevybočil z existujúceho rámca platných a účinných právnych predpisov a preskúmal napadnuté prvostupňové rozhodnutie po právnej i skutkovej stránke, pričom dostatočným spôsobom svoje závery odôvodnil, ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľkou uplatnená argumentácia je zjavne neopodstatnená, keďže nesignalizuje žiadnu možnosť priamej príčinnej súvislosti s možným porušením jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny.

V zmysle ustálenej súdnej praxe ústavného súdu v súdnom konaní postup súdu v súlade s platným a účinným zákonom nemožno hodnotiť ako porušovanie základných ľudských práv (napr. I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97, II. ÚS 81/00).

Vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy z dôvodu, že okresný súd vykonal pojednávanie napriek ospravedlneniu jej neúčasti a krajský súd toto pochybenie nenapravil, ústavný súd poukazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu, z ktorého vyplýva, že na predbežné prejednanie žaloby (27. októbra 2016, pozn.) bola sťažovateľka predvolaná 8. septembra 2016.

Sťažovateľka podaním z 26. septembra 2016 oznámila, že žalovaný zmenil adresu trvalého pobytu a pohľadávka z rozhodcovského rozsudku bola postúpená, pričom v tejto súvislosti požiadala o postúpenie veci inému súdu, a preto žiadala zrušenie termínu predbežného prejednávania žaloby. Okresný súd následne sťažovateľke oznámil, že návrh na odročenie považuje za nedôvodný a jej ospravedlnenie neakceptuje, keďže o miestnej príslušnosti okresného súdu už bolo nadriadeným súdom skôr rozhodnuté a zmena bydliska žalovaného nebola v konaní ničím preukázaná.

V podaní zo 7. októbra 2016 sťažovateľka zopakovala žiadosť o odročenie prejednávania žaloby z totožných dôvodov, ktoré doplnila o kolíziu termínov s pojednávaním na Okresnom súde Bratislava II vo veci sp. zn. 8 C 292/2014. Okresný súd na pojednávaní do zápisnice uviedol, že predvolanie v kolidujúcej veci bolo vyhotovené až 23. septembra 2016, a preto návrh žalobkyne na odročenie skôr nariadeného pojednávania v tejto veci považoval za bezpredmetný. Krajský súd sa s touto námietkou sťažovateľky vysporiadal v napadnutom rozsudku takto:

„Žalobkyňa neuviedla žiadny relevantný dôvod na odročenie predbežného prejedania sporu, zotrvala len na tom, aby vec bola postúpená na Okresný súd Bratislava V. Pokiaľ namietala kolíziu pojednávania, táto námietka nebola dôvodom na odročenie, keďže predvolanie v tejto veci prevzala skôr, ako predvolanie vo veci vedenej na Okresnom súde Bratislava II. Súd prvej inštancie sa s námietkou správne vysporiadal, keď ju nepovažoval za dôvodnú. Odvolací súd poukazuje na to, že predbežné prejedanie môže skončiť vydaním rozsudku pre zmeškanie, alebo môže súd rozhodnúť vo veci samej. Žalobkyňa sa napriek riadnemu predvolaniu na predbežné prejedanie nedostavila, hoci jej súd prvej inštancie oznámil, že návrh na odročenie nepovažuje za dôvodný. Za tejto procesnej situácie súd prvej inštancie postupoval správne, keď vec prejednal v neprítomnosti žalobkyne. Nakoľko odvolací súd nezistil žiadnu vadu konania, pre ktoré by bolo potrebné napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť, pristúpil k meritórnemu prejedaniu veci.“

Vzhľadom na uvedené ústavný súd nepovažuje námietku obsiahnutú v sťažnosti za právne významnú, pretože sa z obsahu napadnutého rozsudku krajského súdu presvedčil,

že okresný súd postupoval v súlade s procesnými normami a odvolacia námietka sťažovateľky nezostala krajským súdom nepovšimnutá, naopak, odvolací súd sa s ňou ústavne konformným spôsobom vysporiadal.

Vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 1 ods. 1 ústavy ústavný súd pripomína, že v ňom nie je obsiahnuté žiadne základné právo, ale všeobecný ústavný princíp, ktorého rešpektovanie je implicitnou súčasťou akéhokoľvek rozhodovania ústavného súdu, t. j. aj jeho rozhodovania o porušovaní základných práv alebo slobôd garantovaných ústavou (m. m. IV. ÚS 383/08). V konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy však môže ústavný súd vyhovieť sťažnosti len vtedy, ak dospeje k záveru, že napadnutým rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom príslušného orgánu verejnej moci došlo k porušeniu niektorého zo základných práv garantovaných ústavou, resp. práv garantovaných medzinárodnou zmluvou o ochrane ľudských práv a základných slobôd. t. j. porušenie čl. 1 ods. 1 ústavy v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy môže prípadne ústavný súd vo svojom rozhodnutí deklarovať len v spojení s porušením ústavou, resp. medzinárodnou zmluvou garantovaných práv.

Ústavný súd v nadväznosti na uvedené časť sťažnosti, ktorou sťažovateľka namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1 ústavy a základného práva podľa čl. 36 ods. 1 listiny napadnutým rozsudkom krajského súdu, odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Nad rámec uvedeného ústavný súd dodáva, že sťažovateľka nepreukázala, že by v konaní pred ústavným súdom bola zastúpená advokátom tak, ako to vyžaduje § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde, keďže k svojej sťažnosti nepripojila splnomocnenie udelené zvolenému advokátovi na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom. V dôsledku uvedeného nebola splnená podmienka povinného právneho zastúpenia v zmysle § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde, čo zakladá dôvod na odmietnutie sťažnosti pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí. Ústavný súd však v konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci nepovažoval za potrebné vyzývať sťažovateľku na odstránenie chýbajúcej náležitosti jej sťažnosti, pretože vzhľadom na charakter uplatňovaných námietok

by jej sťažnosť ani po prípadnom predložení splnomocnenia udeleného zvolenému advokátovi nebola spôsobilá na jej prijatie na ďalšie konanie vzhľadom na dôvody uvedené v tomto uznesení.

V závere ústavný súd dodáva, že vzhľadom na to, že odmietol sťažnosť sťažovateľky ako celok, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími v nej obsiahnutými návrhmi sťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. júna 2018